

Betænkning afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget den [24. april 2019]

2. udkast

(Ændringsforslag fra miljø- og fødevarerministeren og DF, EL og SF)

Betænkning

over

Forslag til dyrevelfærdslov

[af miljø- og fødevarerministeren (Jakob Ellemann-Jensen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 22 ændringsforslag til lovforslaget. Miljø- og fødevarerministeren har stillet ændringsforslag nr. 21 og 22. Danske Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2. Enhedslistens og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 3-20.

2. Indstillinger

◇
Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

<Parti/partier>

◇

<Parti/partier>

◇

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (EL og SF), tiltrådt af <◇>:

1) Paragraffen affattes således:

»§ 1. Formålet med loven er at sikre dyrebeskyttelse og at fremme god dyrevelfærd samt respekt for dyr. Loven gælder for alle dyr. Dyr er sansende væsener, som har en egenverdi uafhængigt af den nytteværdi, som de måtte have for mennesker. Dyr skal derfor holdes under forhold, hvor deres behov tilgodeses, herunder sikres mulighed for at udføre den naturlige adfærd som knytter sig til deres art.«
[Udvidelse af formålsbestemmelsen]

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af <◇>:

2) Paragraffen affattes således:

»§ 1. Loven har til formål at fremme god dyrevelfærd, herunder beskytte dyr, og fremme respekt for dyr som levende væsener. Loven har endvidere til formål at varetage dyreetiske hensyn.«
[Uddybning af formålsbestemmelsen]

Af et *mindretal* (EL og SF), tiltrådt af <◇>:

Til § 2

3) Efter »levende« indsættes: »og sansende«.
[Præcisering af bestemmelsen]

Til § 3

4) Efter »fysiologiske,« indsættes: »naturligt«.
[Præcisering af bestemmelsen]

Til § 9

5) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 1.* finder også anvendelse på fritgående dyr på græs eller lignende.«

[Præcisering af tilseelsespligten]

Til § 11

6) Før *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»Det er forbudt

- 1) at transportere levende fisk ved hjælp af stænger, vidjer, kroge eller snore, anbragt gennem gællerne, kæberne eller lignende, og
- 2) ved vejning af levende fisk at stikke den til vægtredskabet hørende krog gennem nogen del af dyret.«

Stk. 1-3 bliver herefter *stk. 2-4*.

[Forbud mod spidning af fisk]

7) I *stk. 1*, der bliver *stk. 2*, indsættes efter »indfangning af dyr,«: »mærkning og registrering af dyr,«.

[Udvidelse af bemyndigelsen]

Til § 19

8) I *stk. 2* indsættes efter 1 pkt. som nyt punktum:

»Ved fastsættelse af regler som omhandlet i 1. pkt., indrages på tilsvarende vis relevante dyrevelfærdsorganisationer og erhvervsorganisationer.«

[Tilføjelse af dyrevelfærdsorganisationer og andre erhvervsorganisationer]

9) I *stk. 2, 2 pkt.*, der bliver 3. pkt., indsættes efter: »landbrugets organisationer, jf. 1. pkt.,«: »og inddragelsen af andre organisationer, jf. 2. pkt.,«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 8]

Til § 21

10) *Stk. 3* affattes således:

»Ministeren kan fastsætte regler om uddannelseskrav for personer, som er tilknyttet de i *stk. 1* nævnte virksomheder, og som håndterer dyr eller yder rådgivning om hold af dyr i virksomhederne.«

[Udvidelse af bestemmelsen]

Til § 25

11) I *stk. 1* indsættes efter »hurtigt«: », stress- « og efter »og« udgår »så«.

[Stressfri aflivning]

12) I *stk. 1* indsættes som 2. pkt.:

»Aflivning ved drukning må ikke finde sted.«

[Forbud mod drukning]

Til § 26

13) Paragraffen affattes således:

»§ 26. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om forbud mod aflivning, herunder slagtning, af drægtige landbrugsdyr og heste. Ministeren kan fastsætte regler om, i hvilken periode af drægtigheden forbuddet skal gælde, og

om hvordan og af hvem aflivning, herunder slagtning, skal foretages, jf. dog *stk. 2*.

Stk. 2. Aflivning og slagtning af drægtige landbrugsdyr og heste må ikke finde sted i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, medmindre der er tale om nødslagtning, hvor dyret aflives på bedriften, eller hvis dyret er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagtning.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om håndtering af fostre i forbindelse med aflivning, herunder slagtning, af drægtige landbrugsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, under særlig hensyntagen til aktuell viden om dyrefostres smerteopfattelse.«

[Udvidelse af begrænsninger for aflivning]

Til § 27

14) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Der må ikke sættes ringe og andet i trynen på svin. Dog må der sættes en glat ring i trynen for at hindre svinet i at rode i jorden.«

Stk. 3-5 bliver herefter *stk. 4-6*.

[Videreførelse af gældende ret]

15) I *stk. 3*, der bliver *stk. 4*, udgår: »eller trynen.«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 14]

Til § 29

16) Paragraffen affattes således:

»§ 29 Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, herunder om forbud mod, at dyr, som er blevet underkastet operative og lignende indgreb, der har til formål at ændre dyrets udseende, udstilles eller på anden måde fremvises med henblik på bedømmelse af dyrets ydre, dens brugsegenskaber eller færdigheder.«

[Udvidelse af bestemmelsen]

Til § 43

17) I *Stk. 3* udgår efter »Ejere af dyrehold,«: »bortset fra akvakulturbrug,«.

[Udvidelse af bestemmelsen]

Til § 48

18) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om gennemførelse af egenkontrol med dyrevelfærd i landbrugsbesætninger samt akvakulturbrug m.v.«

[Egenkontrol med dyrevelfærd]

Til § 55

19) I *stk. 1* indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Ministeren kan fastsætte regler om, at dyrevelfærdsorganisationer kan være klageberettiget i sager efter loven.«

[Udvidelse af klageberettigede]

Til § 59

20) Stk. 1, 3. pkt. affattes således:

»Ministeren kan fastsætte regler om fravigelse af reglerne i de ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil på betingelse af, at dette ikke medfører forringet dyrevelfærd.«

[Præcisering af bestemmelsen]

Af miljø- og fødevarerministeren, tiltrådt af <>:

Til § 74

21) I indledningen ændres »ændring« til: »ændringer«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 22]

22) Efter nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. I § 12, stk. 1, nr. 1, udgår »§ 2,« og »§ 5,«.

02. § 12, stk. 3, ophæves.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

[Konsekvensrettelser]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Den foreslåede ændring indebærer, at lovforslagets formålsbestemmelse præciseres, så det fremgår eksplicit at loven har til formål at sikre dyrebeskyttelse, god dyrevelfærd og respekt for dyr. Det fremhæves endvidere, at loven gælder for alle dyr.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring indebærer, at lovforslagets formålsbestemmelse udvides således, at det tydeliggøres, at loven har til formål at fremme både god dyrevelfærd og respekt for dyr, herunder at beskytte dyr.

Loven er en rammelov for langt størstedelen af dyrevelfærdslovgivningen og varetager hovedsageligt dyrevelfærdsmæssige hensyn. Udtrykket »dyrevelfærd« dækker både dyrebeskyttelse, hvilket vil sige de dyreværns-mæssige forhold, og velfærd, der går videre end beskyttelse af dyr, det vil sige gode dyrevelfærdsforhold, herunder hensynet til dyrenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Samtidig vil lovens anvendelsesområde ikke alene angå dyrevelfærdsmæssige hensyn, men vil også varetage forhold, som ikke i sig selv udgør en risiko for dyrenes velfærd, men hvor der af dyreetiske hensyn vil være behov for fastsættelse af regler. Derfor fremgår også dyreetiske hensyn af lovens formålsparagraf.

Det fremgår af den foreslåede formålsbestemmelse, at lovens formål også er at fremme respekt for dyr som levende væsener. Dette skal ses i lyset af, at dyr i sig selv har en værdi, der i videst muligt omfang bør respekteres, uanset om dyrene har en nytteværdi for mennesker eller ej. Dyr kan have en nytteværdi for mennesker, f.eks. dyr der holdes som selskabs- eller hobbydyr eller som landbrugsdyr.

Når formålsbestemmelsen alene betegner dyr som levende væsener og ikke som følede eller sansende væsener, skal det ses i lyset af, at loven omfatter alle dyr, og at der i dag ikke er videnskabelig dokumentation for, at alle dyr er i stand til at føle og opfatte eller sanse smerte og lidelse. For en lang række dyr, f.eks. pattedyr, fugle, krybdyr og fisk, er der videnskabelig dokumentation, der viser, at disse dyr i større eller mindre grad er i stand at føle og opfatte eller sanse smerte og lidelse. Dette er ikke tilfældet for en række andre dyr, som f.eks. insekter, orme og snegle. Disse dyr vil reagere på skadelige stimuli. F.eks. vil en flue, der sætter sig på eller nærmer sig en meget varm genstand, straks flyve væk igen. Dette tilskrives en rent refleksmæssig handling, der har til formål at sikre artens overlevelse.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring fastslår, at dyr er sansende væsener og understreger sammenhængen mellem det faktum, at dyr er levende væsener, og at de derfor skal beskyttes bedst muligt.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring indebærer, at det udtrykkeligt fremgår af lovforslagets § 3, at der skal tages hensyn til dyrs naturligt adfærdsmæssige behov.

Når dyr holdes i menneskers varetægt, vil de skulle indpasse sig i de rammer, som mennesker udstikker for dem, herunder dyrenes opstaldningsforhold. Dyr har fra naturens hånd nogle adfærdsmæssige behov, som f.eks. flokdyrs behov for social kontakt med artsfæller, nogle dyrearters behov for at rode og undersøge deres omgivelser bl.a. med henblik på fødesøgning og flere arters behov for at udføre pels- eller fjerpleje.

Med ændringsforslaget vil det klart fremgå, at mennesker, der har dyr i deres varetægt, er forpligtet til at tage hensyn til de adfærdsmæssige behov, som dyrene har fra naturens hånd.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring præcisere at tilseelsespligten, i modsætning til de gældende regler, også gælder fritgående dyr og lignende.

Til nr. 6

Den foreslåede ændring omhandler transport og håndtering af levende fisk og indebærer en videreførelse af det fældende forbud i lov om værn for dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 335 af 8. juli 1983, § 4, nr. 1 og 2.

Til nr. 7

Den foreslåede ændring indebærer, at der med hjemmel i dyrevelfærdsloven kan fastsættes regler om mærkning og registrering af dyr. Bestemmelsen vil kunne anvendes på alle dyrearter, hvor det af dyrevelfærdsmæssige hensyn vil være hensigtsmæssigt at stille krav til ejer af et dyr om mærkning og registrering.

Lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 1 af 2. januar 2019, indeholder en bemyndigelse i § 4, stk. 1, til at fastsætte regler om mærkning og registrering af dyr. Denne be-

myndigelse er udformet med henblik på bekæmpelse af eller kontrol med en dyresygdom, herunder zoonoser, der kan smitte til mennesker, og har til formål at sikre, at et dyrs identitet og oprindelse kan fastslås med størst mulig sikkerhed. Tilsvarende gælder ved opsporing af smitteveje, når mennesker bliver syge i forbindelse med konsum af animalske fødevarer.

For hunde er der fastsat krav om mærkning og registrering med hjemmel i hundelovens § 1, stk. 2. Her er mærkningsreglerne navnlig begrundet i ansvarsplacering i forbindelse med skader forvoldt af hunde, men har også betydning for bekæmpelse af specielt rabies.

Såfremt der senere måtte opstå behov for mærkning og registrering af dyr, som ikke er begrundet i dyresundhedsmæssige men dyrevelfærdsmæssige hensyn, kan bestemmelsen anvendes til at fastsætte sådanne regler om mærkning og registrering.

Til nr. 8 og 9

De foreslåede ændringer indebærer, at relevante dyrevelfærdsorganisationer og andre erhvervsorganisationer inddrages i på lige fod med landbrugets organisationer, når der skal fastsættes regler, som er af indgribende betydning for landbruget og reglerne ikke beror på en forpligtelse af international karakter.

Med ændringsforslagene inddrages relevante dyrevelfærdsorganisationer forud for fastsættelse af regler, som er af indgribende betydning for landbruget. Disse organisationer kan i et sådan arbejde varetage dyrenes interesse uafhængigt af eventuelle økonomiske konsekvenser for erhvervet.

Til nr. 10

Den foreslåede ændring indebærer, at også personer med ansvar for landbrugsmæssigt hold af dyr kan pålægges uddannelseskra­v i forhold til dyrevelfærd.

Til nr. 11 og 12

De foreslåede ændringer indebærer, en præcisering af at aflivning tillige skal være stressfrit, og ligeledes videreføres et forbud mod drukning direkte i loven. Forbuddet mod drukning vil gælde alle dyr, herunder en række dyr, f.eks. insekter og snegle, hvor der på nuværende tidspunkt ikke er videnskabelig dokumentation for, at disse føler smerte og lidelse ved drukning.

Til nr. 13

Den foreslåede ændring indebærer, at aflivning og slagting af drægtige landbrugsdyr og heste ikke må finde sted i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, medmindre der er tale om nødslagtning, hvor dyret aflives på bedriften, eller hvis dyret er blevet transporteret til et slagteri med henblik på slagting. Endvidere præciseres det, at ministerens adgang til at fastsætte regler om håndtering af fostre i forbindelse med aflivning, herunder slagting, af drægtige landbrugsdyr og heste i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden, skal tage særlig hensyn til aktuel viden om dyrefostres smerteopfattelse.

Til nr. 14

Den foreslåede ændring indebærer, at dyreværnslovens § 16 videreføres uændret. Dette indebærer, at forbuddet mod isættelse af ringe i trynen på svin vil fremgå direkte af loven. Dog må der, ligesom efter den gældende bestemmelse, sættes en glat ring i for at hindre svinet i at rode i jorden.

Til nr. 15

Ændringsforslaget er en konsekvens af, at forbuddet mod isættelse af ring i trynen fastsættes i loven, jf. ændringsforslag nr. 14.

Til nr. 16

Den foreslåede ændring indebærer, at bestemmelsen udvides til at gælde alle dyr.

Til nr. 17

Den foreslåede ændring indebærer, at ejere af akvakulturbrug ikke undtages fra bestemmelsen.

Til nr. 18

Bestemmelsen giver miljø- og fødevareministeren hjemmel til at fastsætte regler om gennemførelse af egenkontrol med dyrevelfærd i landbrugsbesætninger samt akvakulturbrug.

Til nr. 19

Da dyr er umælende, levende og sansende væsener giver den foreslåede ændring miljø- og fødevareministeren mulighed for at fastsætte regler om dyrevelfærdsorganisationers adgang til at klage over afgørelser i henhold til lovens bestemmelser.

Til nr. 20

Den foreslåede ændring indebærer, at miljø- og fødevareministerens adgang til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af Den Europæiske Unions direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov, ikke kan benyttes, hvis dette måtte medføre en forringelse af dyrevelfærden.

Til nr. 21 og 22

De foreslåede ændringer til lovforslagets § 74 om ændring af lov om hunde (hundeloven) vedrører konsekvensrettelser til strafbestemmelsen i hundelovens § 12 som følge af lovforslagets § 74, nr. 1, hvormed hundelovens §§ 2, 5 og 6 d ophæves. Således udgår henvisningerne til §§ 2 og 5 i hundelovens § 12, stk. 1, nr. 1, og § 12, stk. 3, som vedrører § 6 d, ophæves.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. februar 2019 og var til 1. behandling den 28. marts 2019. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Fødevareudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <2> møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljø- og fødevareministeren sendte den 11. oktober 2018 dette udkast til udvalget, jf. MOF alm. del – bilag 56. Den 28. februar 2019 sendte miljø- og fødevareministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt <6> bilag på lovforslaget.

Pia Adelsteen (DF) fmd. Lise Bech (DF) René Christensen (DF) Ib Poulsen (DF) Karina Due (DF) Erling Bonnesen (V)
Kristian Pihl Lorentzen (V) Thomas Danielsen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Anni Matthiesen (V)
Hans Christian Schmidt (V) Carsten Bach (LA) May-Britt Kattrup (LA) Mette Abildgaard (KF) Orla Østerby (KF)
Bjarne Laustsen (S) Lea Wermelin (S) nfm. Christian Rabjerg Madsen (S) Jesper Petersen (S) Kirsten Brosbøl (S)
Simon Kollerup (S) Søren Egge Rasmussen (EL) Øjvind Vilsholm (EL) Christian Poll (ALT)
Roger Courage Matthisen (ALT) Rasmus Helveg Petersen (RV) Ida Auken (RV) Trine Torp (SF) Pia Olsen Dyhr (SF)

Inuit Ataqatigiit, Nunatta Qitornai, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Nunatta Qitornai (NQ)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 46 spørgsmål til miljø- og fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.